

Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia (zakres podstawowy)

Wymagania podstawowe: oceny dopuszczająca i dostateczna. Wymagania ponadpodstawowe: oceny dobra, bardzo dobra, celująca
Wymagania edukacyjne do podręcznika *Historia. Podręcznik liceum i technikum. Zakres podstawowy, WSiP*

Klasa 1.

Tematy 1.–40.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
1. Historia jako nauka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje definicję historii wymienia rodzaje źródeł historycznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje źródeł historycznych i podaje przykłady źródeł każdego rodzaju przedstawia periodyzację dziejów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia problemy, jakie mogą się pojawić przy podziale dziejów wyjaśnia rolę archeologii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie historiografii wymienia nauki pomocnicze historii i przedstawia, czym się zajmują. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie korzyści i trudności wiążą się z poszukiwaniem informacji z historii w Internecie na dowolnym przykładzie pokazuje, czego możemy się dowiedzieć ze źródła ikonograficznego.
I. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu					
2. Rewolucja neolityczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Żyznego Półksiężycza wyjaśnia, na czym polega przejście z koczowniczego na osiadły tryb życia, i umiejscawia je w czasie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, jak żyli ludzie w paleolicie, a jak w neolicie, używając nazw tych epok umiejscawia w czasie rewolucję neolityczną i dostrzega, że jest to proces długotrwały. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się poprawnie terminem: rewolucja neolityczna wymienia przyczyny i skutki rewolucji neolitycznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli przyczyny i skutki rewolucji neolitycznej na społeczne, gospodarcze i kulturalne wskazuje na mapie najstarsze miasta i zna czas ich powstania charakteryzuje warunki naturalne miejsc, gdzie powstały najstarsze miasta (Jerycho i Çatalhöyük). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przykładowe budowle megalityczne i hipotezy z nimi związane.
3. Cywilizacje starożytnej Mezopotamii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Mezopotamii i przykładowe miasta sumeryjskie (Ur, Uruk) rozumie i poprawnie posługuje się terminami: system irygacyjny, pismo klinowe, kodeks Hammurabiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia różne cywilizacje, które istniały w rejonie Mezopotamii (sumeryjską, asyryjską, babilońską) w kolejności chronologicznej charakteryzuje religię mieszkańców Mezopotamii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia osiągnięcia cywilizacji sumeryjskiej charakteryzuje ustrój cywilizacji starożytnej Mezopotamii formułuje zasadę prawną zawartą w kodeksie Hammurabiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> umiejscawia w czasie i przestrzeni imperium Sargona Wielkiego formułuje i nazywa zasadę prawną zawartą w kodeksie Hammurabiego wyjaśnia, na czym polegał system pałacowy porównuje osiągnięcia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego może być źródłem dziewiętnastowieczna wizja miasta Nimrud zamieszczona w podręczniku wymienia bogów sumeryjskich i babilońskich wymienia inne niż w podręczniku osiągnięcia kultury sumeryjskiej i

				<p>cywilizacji starożytnej Mezopotamii</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami wymienionymi w celach. 	<p>babilońskiej.</p>
4. Starożytny Egipt	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny starożytnego Egiptu z podziałem na Egipt Górny i Egipt Dolny wie, kim był faraon wymienia przykładowych bogów egipskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia strukturę społeczną w starożytnym Egipcie wymienia uprawnienia faraona wymienia przykładowe osiągnięcia kultury egipskiej, w tym pismo charakteryzuje gospodarkę egipską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję poszczególnych grup społecznych w państwie faraonów przedstawia osiągnięcia kultury egipskiej charakteryzuje religię egipską przedstawia cechy sztuki egipskiej zna atrybuty przykładowych bogów egipskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia związki między religią, sztuką a władzą w starożytnym Egipcie (np. mumifikacja, piramidy, faraon jako syn boga) wyjaśnia, dlaczego w Egipcie kapłani mieli wysoką pozycję zna symbole władzy faraona i rozpoznaje wizerunki niektórych bogów egipskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie monarchii despotycznej porównuje monarchów despotycznych Mezopotamii z faraonem.
5. Dzieje i religia starożytnego Izraela	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Palestyny wymienia zasady judaizmu posługuje się terminami: judaizm, Tora, Arka Przymierza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia dzieje Izraela związane z Mojżeszem, Dawidem i Salomonem posługuje się terminami: mesjasz, prorok, monoteizm, Talmud. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia dzieje Izraela związane z postacią Abrahama i niewolą babilońską posługuje się terminami: rabin, menora, synagoga, świątynia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia symbole ważne dla judaizmu i wyjaśnia ich rolę wyjaśnia różnicę między świątynią a synagogą posługuje się poprawnie wszystkimi terminami wymienionymi na lekcji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego przez stulecia Żydzi żyli w diasporze.
6. Starożytne Indie i Chiny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny cywilizacji starożytnych Indii i Chin przedstawia podstawowe zasady hinduizmu, buddyzmu i konfucjanizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia podział społeczeństwa starożytnych Indii, posługując się terminem kasta wymienia przykładowe osiągnięcia cywilizacji chińskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje cywilizację Indusu porównuje hinduizm z buddyzmem wymienia osiągnięcia cywilizacji chińskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację polityczną w Chinach wyjaśnia związki konfucjanizmu z funkcjonowaniem państwa wymienia dorobek piśmienniczy starożytnych Indii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co z kultury i religii starożytnych Indii i Chin przetrwało do dnia dzisiejszego.
II. Świat starożytnych Greków					
7. Hellada i jej mieszkańcy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny Półwyspu Bałkańskiego i opisuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cechy polis i wyjaśnia związek między jej powstaniem a 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny wielkiej kolonizacji greckiej pokazuje na mapie obszar 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje pozycję arystokracji w polis charakteryzuje ustroje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki wielkiej kolonizacji greckiej dzieli te skutki na skutki dla

	<p>jego warunki naturalne wymienia niektóre cechy polis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>warunkami naturalnymi panującymi na Półwyspie Bałkańskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia występujące w <i>poleis</i> stroje • wymienia niektóre przyczyny wielkiej kolonizacji greckiej i umiejscawia je w czasie. 	<p>skolonizowany przez Greków</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy zakładania kolonii. 	<p><i>poleis</i> greckich przedstawia kontakty Greków z Fenicjanami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>poszczególnych <i>poleis</i>, dla całego świata greckiego, dla innych ludów, z którymi zetknęli się Grecy</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje kulturę minojską i mykeńską.
8. Sparta – państwo żołnierzy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny Sparty (polis i ziemie przez nią podbite) • wymienia organy władzy w Sparcie • wymienia grupy społeczne w Sparcie i wskazuje, które z nich miały prawa polityczne • rozumie termin: spartańskie warunki. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe uprawnień organów władzy w Sparcie • charakteryzuje wychowanie spartańskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związki między wychowaniem spartańskim a funkcjonowaniem polis • charakteryzuje grupy społeczne występujące w Sparcie. 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak wychowanie spartańskie wpływało na kulturę • przedstawia rolę Likurga w historii Sparty • uzasadnia, że w Sparcie panował ustrój oligarchiczny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposób podejmowania decyzji na zgromadzeniu obywateli • charakteryzuje pozycję obywateli w systemie ustrojowym Sparty • charakteryzuje rolę geruzji w systemie ustrojowym Sparty.
9. Ateny	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny Aten (polis i Attykę) • wymienia organy władzy w Atenach w V w. p.n.e. • wymienia grupy społeczne w Atenach i wskazuje, kto miał prawa polityczne w V w. p.n.e. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje demokrację ateńską w czasach Peryklesa • wyjaśnia, w jaki sposób Perykles zachęcał obywateli Aten do udziału w życiu publicznym • wymienia najbardziej znane zabytki ateńskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reformy Drakona i Klejstenesa • charakteryzuje społeczeństwo ateńskie • ocenia zalety demokracji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reformy Solona • wskazuje związki między rozwojem demokracji i kultury w Atenach • ocenia wady i zalety demokracji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pozycję obywateli w systemie ustrojowym Aten • porównuje pozycję obywateli w Atenach i Sparcie.
10. Wojny w świecie greckim	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Maraton, Termopile i Salaminę • przedstawia przykładowe przyczyny i skutki wojen grecko-perskich • rozumie termin: falanga. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ekspansję perską w Azji Mniejszej i jej konsekwencje • opisuje przebieg wojen grecko-perskich • rozumie termin: hoplita. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia charakter wojen w świecie greckim • przedstawia skutki wojen grecko-perskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i skutki wojny peloponeskiej • wyjaśnia, co pozostało do dnia dzisiejszego z tradycji wojen grecko-perskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia polityczną i militarną rolę Aten i Sparty w świecie greckim w V–IV w. p.n.e.
11. Podboje Aleksandra Wielkiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Macedonię i tereny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działania Filipa II wobec Greków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje reformy Filipa II w Macedonii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia trwałość działań podejmowanych przez 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Issos jest uważana za

	<p>opanowane przez Aleksandra Wielkiego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze bitwy stoczone przez Aleksandra Wielkiego rozumie pojęcie: kultura hellenistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe działania Aleksandra Wielkiego wobec ludów podbitych wyjaśnia pojęcie: monarchia hellenistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje politykę Aleksandra Wielkiego na podbitych terenach 	Aleksandra Wielkiego na Wschodzie	<p>jedną z decydujących bitew w historii</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Aleksander Macedoński jest uważany za jednego z największych wodzów w historii
12. Religia i kultura Greków	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych bogów greckich i ich atrybuty, rozpoznaje ich wizerunki wymienia najważniejsze poglądy Sokratesa wymienia przykładowe osiągnięcia kultury greckiej (przede wszystkim z dziedziny literatury). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje style architektoniczne i podaje przykłady zabytków architektury greckiej przedstawia formy kultu w starożytnej Grecji wymienia najważniejsze poglądy Platona i Arystotelesa i zna założone przez nich szkoły. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co przyczyniło się do rozwoju filozofii w starożytnej Grecji wymienia osiągnięcia starożytnych Greków przedstawia rolę teatru i igrzysk w życiu Greków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związki sportu i teatru z religią starożytnych Greków przedstawia założenia stoicyzmu, epikureizmu i cynizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływy i motywy kultury greckiej w późniejszych epokach przedstawia wpływy kultury greckiej we współczesnym świecie.
III. Imperium rzymskie					
13. Rzym – od królestwa do republiki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Półwysep Apeniński i Rzym wymienia najważniejsze urzędy republiki rzymskiej wymienia podstawowe grupy obywateli rzymskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje warunki naturalne Półwyspu Apenińskiego i Półwyspu Bałkańskiego wymienia organy władzy republiki rzymskiej i ich przykładowe kompetencje. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje początki Rzymu wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze społecznej Rzymian charakteryzuje ustrój republiki rzymskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek symboliki związanej z Rzymem z legendą o założeniu miasta wskazuje elementy monarchiczne, oligarchiczne i demokratyczne w ustroju republiki rzymskiej wskazuje mocne i słabe strony tego ustroju. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje kulturę Etrusków przedstawia wpływ Etrusków na Rzymian.
14. Ekspansja terytorialna Rzymu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary opanowane przez Rzymian przedstawia organizację terenów podbitych w Italii i poza nią. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje armię rzymską wskazuje różnice w organizacji terenów podbitych w Italii i poza nią charakteryzuje położenie niewolników w Rzymie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny ekspansji terytorialnej Rzymu, biorąc również pod uwagę rzymskie pojmowanie wojny przedstawia wojny puniczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rzymskie podboje w okresie republiki, umieszczając je w czasie wyjaśnia przyczyny i skutki wojen domowych w I w. n.e. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje ekspansję Rzymu z wielką kolonizacją grecką charakteryzuje politykę wewnętrzną Juliusza Cezara.
15. Cesarstwo rzymskie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ustrój 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia dojście do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia skuteczność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rządy dwóch

	rozrost imperium rzymskiego w okresie cesarstwa <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze cechy pryncypatu. 	cesarstwa rzymskiego w okresie pryncypatu <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie romanizacji. 	władzy Oktawiana Augusta i jego politykę <ul style="list-style-type: none"> przedstawia ekspansję terytorialną Rzymu w okresie cesarstwa i umiejscawia ją w czasie. 	polityki Oktawiana Augusta <ul style="list-style-type: none"> omawia czynniki, które sprzyjały romanizacji wyjaśnia termin: <i>pax romana</i>. 	cesarzy z I–III w. i wyjaśnia, dlaczego ich rządy były, jego zdaniem, ważne dla cesarstwa rzymskiego.
16. Religia i kultura Rzymian	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowych bogów rzymskich i ich atrybuty wymienia budowle charakterystyczne dla Rzymu wymienia przykładowych autorów rzymskich. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje religię i literaturę rzymską wskazuje na specyfikę prawa rzymskiego (formułowanie norm ogólnych) przedstawia funkcje budowli rzymskich (łuk triumfalny, akwedukt, termy). 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wpływy greckie w kulturze rzymskiej przedstawia cechy sztuki rzymskiej wymienia twórców kultury rzymskiej i ich dzieła. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia znaczenie prawa rzymskiego wyjaśnia różnice między igrzyskami greckimi a rzymskimi ocenia wpływ kultury antycznej na późniejsze epoki. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływy kultury rzymskiej we współczesnym świecie.
17. Chrześcijaństwo w świecie rzymskim	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie przykładowe pierwsze gminy chrześcijańskie wymienia zasady chrześcijaństwa. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w świecie rzymskim przedstawia strukturę gmin chrześcijańskich. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację w Palestynie w okresie działania Jezusa wyjaśnia przyczyny prześladowań chrześcijan przez władze rzymskie przedstawia proces kształtowania się kanonu Pisma Świętego i zasad wiary (sobór nicejski). 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację w Palestynie w I w. n.e. opisuje symbolikę związaną z chrześcijaństwem przedstawia zmianę pozycji religii chrześcijańskiej w cesarstwie rzymskim w IV w. n.e. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sylwetkę cesarza Juliana Apostaty wyjaśnia różnicę między męczennikiem a wyznawcą.
18. Upadek cesarstwa rzymskiego na Zachodzie	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie orientacyjny podział na część wschodnią i zachodnią cesarstwa wyjaśnia pojęcia: tetrarchia i dominat. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny kryzysu cesarstwa w III w. charakteryzuje reformy Dioklecjana. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między częścią wschodnią a zachodnią cesarstwa rzymskiego przedstawia przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wzrost znaczenia barbarzyńców w cesarstwie rzymskim przedstawia konsekwencje najazdu Hunów pod wodzą Attyli przedstawia działania Odoakra. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek różnych plemion germańskich do cesarstwa rzymskiego w III–V w.
IV. Europa wczesnego średniowiecza					
19. Bizancjum	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar cesarstwa bizantyjskiego przedstawia rolę 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe zabytki sztuki bizantyjskiej pokazuje na mapie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje ustrój i gospodarkę cesarstwa bizantyjskiego charakteryzuje okres 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny schizmy wschodniej ocenia zasługi cesarza Justyniana dla cesarstwa 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegał spór o obrazy (ikonoklazm) w Kościele Wschodnim.

	<p>Konstantynopola</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podział w religii chrześcijańskiej. 	<p>obszary zajęte przez cesarza Justyniana</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy ustroju cesarstwa bizantyjskiego • posługuje się terminem: schizma wschodnia. 	<p>panowania cesarza Justyniana</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia konsekwencje schizmy wschodniej • wymienia cechy kultury bizantyjskiej. 	<p>bizantyjskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki i wpływy cesarzy bizantyjskich w Kościele. 	
20. Świat islamu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszary opanowane przez Arabów • wymienia filary islamu • wymienia dwa najstarsze odłamy islamu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działalność Mahometa • wyjaśnia różnice między odłamami islamu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia organizację polityczną i religijną świata arabskiego po przyjęciu islamu • charakteryzuje kulturę arabską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na Półwyspie Arabskim przed działalnością Mahometa • ocenia wpływ kultury arabskiej na kulturę europejską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Poitiers jest uważana za jedną z decydujących bitew w historii.
21. Narodziny i rozwój państwa Franków	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar monarchii frankijskiej za panowania Karola Wielkiego • przedstawia dążenia Karola Wielkiego do odnowienia cesarstwa rzymskiego • pokazuje na mapie postanowienia traktatu w Verdun. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na mapie etapy ekspansji państwa Franków • charakteryzuje okres rządów Pepina Małego (Krótkiego) • przedstawia organizację państwa Franków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Chlodwiga w kształtowaniu się państwa Franków • przedstawia cały proces kształtowania się państwa frankijskiego • podaje definicję monarchii patrymonialnej • wymienia cechy renesansu karolińskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje gospodarkę monarchii Karola Wielkiego • uzasadnia, że państwo frankijskie było monarchią patrymonialną • wyjaśnia, dlaczego mówimy o renesansie karolińskim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Karol Wielki jest wymieniany jako jeden z prekursorów zjednoczonej Europy.
22. Nowe państwa w Europie Zachodniej. Początki feudalizmu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie obszar monarchii ottońskiej • charakteryzuje rządy dynastii ottońskiej i jej dążenie do odnowienia cesarstwa rzymskiego • wyjaśnia pojęcia: senior i wasal. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia ideę cesarstwa uniwersalistycznego Ottona III • wyjaśnia, dlaczego doszło do odnowienia cesarstwa na terenie Rzeszy • przedstawia hołd lenny i jego znaczenie • wymienia obowiązki wasala i seniora. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację w Anglii i na Półwyspie Apenińskim po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego • charakteryzuje drabinę feudalną (podział społeczeństwa). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na Półwyspie Iberyjskim po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego • wskazuje różnice między systemem lennym a drabiną feudalną • poprawnie używa pojęć: hołd lenny, inwestytura, immunitet. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia związki Ottona III z cesarzami bizantyjskimi i wyjaśnia, jaki to miało wpływ na koncepcje polityczne Ottona III.
23. Powstanie państw w Europie Północnej i Środkowo-Wschodniej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie pierwsze państwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność św. św. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia dlaczego św. św. Cyryl i Metody są nazywani 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę pojawienia się Słowian 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje kulturę ludów skandynawskich.

	<p>słowiańskie i główne trasy wypraw wikingów wie, kim byli św. św. Cyryl i Metody.</p>	<p>Cyryla i Metodego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny ekspansji wikingów. 	<p>Apostołami Słowian</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia konsekwencje wypraw wikingów przedstawia proces powstawania państwa węgierskiego. 	<p>w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia wkład św. św. Cyryla i Metodego w rozwój kulturalny Słowian przedstawia proces powstawania państwa bułgarskiego. 	
24. Papiestwo i cesarstwo	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia spór Henryka IV z papieżem Grzegorzem VII wymienia postanowienia konkordatu wormackiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia reformy przeprowadzone w Kościele w X i XI w. charakteryzuje skutki sporu o inwestyturę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny kryzysu w Kościele w X–XI w. posługuje się poprawnie terminami: symonia, nepotyzm, konkordat. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wiąże przyczyny sporu o inwestyturę z pozycją i uprawnieniami władcy wyjaśnia, w jaki sposób Kościół chciał się uniezależnić od władzy świeckiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia poglądy Innocentego III na wzajemne relacje między władzą cesarską a papieską.
V. Europa rozkwitu i schyłku średniowiecza					
25. Wyprawy krzyżowe i ich następstwa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar objęty wyprawami krzyżowymi wymienia przykładowe przyczyny i skutki krucjat wymienia przykładowych przywódców krucjat. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie Królestwo Jerozolimskie wymienia przyczyny i skutki krucjat, dzieląc je na polityczne, gospodarcze i religijne wymienia zakony rycerskie i uczestników krucjat. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie państwie utworzone przez krzyżowców na Bliskim Wschodzie wyjaśnia związki między sytuacją w Europie a poparciem dla wypraw krzyżowych przedstawia rolę zakonów rycerskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszary objęte rekonkwistą charakteryzuje specyfikę krucjaty ludowej i czwartej krucjaty przedstawia przenikanie się wpływów kulturowych między Wschodem a Zachodem w wyniku krucjat. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia stosunek przykładowych władców bliskowschodnich do krzyżowców i chrześcijan przedstawia stosunek ludności arabskiej do wypraw krzyżowych.
26. Przemiany gospodarcze na wsi	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w sposobie uprawy roli, które zaszły w XII w. posługuje się terminami: dwupółowka i trójpółowka wymienia przykładowe skutki rozwoju rolnictwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany, które zachodziły w technice rolnej w XII–XIII w. wymienia narzędzia, które przyczyniły się do rozwoju rolnictwa przedstawia sytuację chłopów (ich pozycję i obowiązki). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w technice rolnej wpłynęły na jej wydajność przedstawia warunki życia chłopów wyjaśnia przyczyny kolonizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje rolę samorządu wiejskiego wyjaśnia i ocenia konsekwencje rozwoju rolnictwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym różniła się włość wczesnośredniowieczna od majątku z XII–XIII w. wyjaśnia, dlaczego włość wczesnośredniowieczna była samowystarczalna.
27. Miasta w	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

średniowieczu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny powstawania miast przedstawia organizację przestrzeni miejskiej <ul style="list-style-type: none"> definiuje termin: lokacja. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces powstawania i rozwoju miast charakteryzuje organizację wewnętrzną miasta (władze, organizacje rzemieślnicze). 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje strukturę społeczną mieszkańców miasta wyjaśnia różnice w organizacji handlu lokalnego i międzynarodowego przedstawia rolę cechów i gildii. 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia rolę miast w rozwoju gospodarki średniowiecznej wyjaśnia, czym była Hanza poprawnie posługuje się terminologią. 	<ul style="list-style-type: none"> na współczesnym planie miasta pokazuje jego elementy związane ze średniowieczem; uzasadnia swoje decyzje przedstawia konflikty społeczne w średniowiecznym mieście.
28. Przemiany polityczne późnego średniowiecza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie obszar ekspansji Turków osmańskich wymienia przyczyny i skutki wojny stuletniej wyjaśnia termin: schizma zachodnia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny i skutki schizmy zachodniej przedstawia rolę Joanny d'Arc charakteryzuje rozwój państwa krzyżackiego w Prusach. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przemiany w Czechach i na Węgrzech w XIV i XV w. przedstawia rolę Jana Husa przedstawia rozwój państwa moskiewskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany polityczne w Europie XIV i XV w. (Rzesza, Szwajcaria, Skandynawia, Hiszpania) przedstawia zależności polityczne pomiędzy państwami europejskimi w XIV i XV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich okolicznościach odwoływano się w XX w. do bitwy na Kosowym Polu.
29. Społeczeństwo stanowe i kryzys późnego średniowiecza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje stan przedstawia strukturę społeczeństwa stanowego wymienia cechy monarchii stanowej wymienia przykładowe przyczyny kryzysu gospodarczo-społecznego w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się monarchii stanowej w Anglii przedstawia przyczyny i skutki epidemii dżumy w XIV w. przedstawia pozycję poszczególnych stanów w państwie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces kształtowania się monarchii stanowej we Francji i porównuje go z Anglią wyjaśnia konsekwencje kryzysu demograficznego z II poł. XIV w. przedstawia proces kształtowania się stanów wymienia przyczyny wystąpień chłopskich w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy wspólne zgromadzeń stanowych w Europie XIII–XIV w. ocenia możliwości awansu społecznego w XIV–XV w. przedstawia związki między kryzysem demograficznym i gospodarczym a wystąpieniami chłopskimi w XIV w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia biogramy Filipa IV Pięknego, Jana bez Ziemi i Henryka III ze szczególnym uwzględnieniem ich roli w powstawaniu monarchii stanowych.
VI. Polska w X–XIII wieku					
30. Państwo Mieszka I i Bolesława Chrobrego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie granice państwa piastowskiego ok. roku 1000 wymienia przyczyny chrztu Mieszka I przedstawia okoliczności i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny przyłączone przez Mieszka I i siedziby biskupstw i arcybiskupstwa przedstawia wojny polsko-niemieckie za panowania Bolesława 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie tereny przyłączone przez Bolesława Chrobrego wyjaśnia rolę św. Wojciecha w budowaniu struktur kościoła w Polsce charakteryzuje organizację państwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co miało wpływ na kształt stosunków polsko-niemieckich za pierwszych Piastów przedstawia rolę <i>Dagome iudex</i> ocenia rolę chrztu i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wyniki badań archeologicznych, które powiększają naszą wiedzę o początkach państwa polskiego.

	postanowienia zjazdu gnieźnieńskiego.	Chrobrego • przedstawia skutki przyjęcia chrztu.	wczesnopiastowskiego.	organizacji kościelnej w umacnianiu władztwa pierwszych Piastów. • wyjaśnia rolę koronacji	
31. Kryzys i odbudowa monarchii wczesnopiastowskiej	Uczeń: • pokazuje na mapie granice państwa piastowskiego ok. roku 1138 • wymienia przyczyny kryzysu monarchii piastowskiej • przedstawia ekspansję Bolesława Krzywoustego • przedstawia zasady testamentu Bolesława Krzywoustego.	Uczeń: • przedstawia proces odbudowy państwa polskiego przez Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego • charakteryzuje stosunki Bolesława Krzywoustego z bratem Zbigniewem • wyjaśnia przyczyny kryzysu monarchii wczesnopiastowskiej.	Uczeń: • charakteryzuje panowanie Władysława Hermana • przedstawia stosunki Bolesława Śmiałego, Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego z Niemcami, wyjaśniając, co wpływało na zmiany we wzajemnych relacjach • wyjaśnia, dlaczego Bolesław Krzywousty podzielił Polskę na dzielnice.	Uczeń: • przedstawia konsekwencje i kontrowersje związane ze sporem Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem • przedstawia konflikt Władysława Hermana z synami • ocenia, które działania K. Odnowiciela i Bolesława Śmiałego były ważne z punktu widzenia niezależności państwa.	Uczeń: • wyjaśnia, czy zasady testamentu Bolesława Krzywoustego były wyjątkiem czy regułą w Europie Środkowo-Wschodniej • wyjaśnia, co pozwalało Bolesławowi Krzywoustemu na takie sformułowanie postanowień sukcesyjnych.
32. Państwo polskie w dobie rozbicia dzielnicowego	Uczeń: • pokazuje na mapie poszczególne dzielnice i wymienia ich pierwszych władców • pokazuje na mapie straty terytorialne Polski w okresie rozbicia dzielnicowego.	Uczeń: • przedstawia zagrożenia zewnętrzne państwa polskiego w okresie rozbicia dzielnicowego • wymienia czynniki sprzyjające jednoczeniu ziem polskich w XIII w.	Uczeń: • przedstawia walki synów Bolesława Krzywoustego o władzę zwierzchnią • przedstawia ekspansje zakonu krzyżackiego w XIII w.	Uczeń: • przedstawia walki książąt piastowskich o Kraków • przedstawia ekspansję Mongołów • wyjaśnia, co i dlaczego sprzyjało jednoczeniu ziem polskich w XIII w.	Uczeń: • przedstawia stosunki książąt mazowieckich i kujawskich z Litwinami, Prusami i Jaćwingami • wyjaśnia ich wpływ na stosunki polsko-krzyżackie.
33. Przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich w XII–XIII w.	Uczeń: • wymienia główne postanowienia aktów lokacyjnych • wymienia przykładowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim.	Uczeń: • przedstawia organizację władz we wsiach i miastach lokowanych na prawie niemieckim • charakteryzuje układ przestrzenny miasta lokowanego na prawie niemieckim • przedstawia podział społeczeństwa na stany.	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny kolonizacji na prawie niemieckim • wyjaśnia różnice między kolonizacją niemiecką a kolonizacją na prawie niemieckim • przedstawia rolę cechów.	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny kształtowania się stanów • przedstawia rozwój gospodarczy ziem polskich i wskazuje, jaką rolę odgrywały w nim lokacje • posługuje się poprawnie terminami wymienionymi na lekcji.	Uczeń: • charakteryzuje sytuację ludności żydowskiej w Polsce XIII–XIV w.
VII. Polska w XIV–XV wieku					
34. Zjednoczenie Polski	Uczeń: • pokazuje na mapie	Uczeń: • charakteryzuje stosunki	Uczeń: • przedstawia działania	Uczeń: • wyjaśnia przyczyny	Uczeń: • wyjaśnia, jaką władzę na

	<p>ziemie, które mieli pod swoim panowaniem Przemysł II i Władysław Łokietek w 1320 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Wł. Łokietka. 	<p>polsko-krzyżackie za panowania Władysława Łokietka</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działania Władysława Łokietka w celu zjednoczenia ziem polskich. 	<p>Wacława II w procesie jednoczenia ziem polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia pierwsze próby jednoczenia ziem polskich w II poł. XIII w. 	<p>problemów, z jakimi stykał się Władysław Łokietek, jednocząc ziemie polskie</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę koronacji w procesie jednoczenia ziem polskich. 	<p>Śląsku mieli królowie czescy</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje obszar Śląska, nad którym królowie czescy sprawowali zwierzchnictwo.
35. Polska pod rządami Kazimierza Wielkiego i Andegawenów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie granice monarchii Kazimierza Wielkiego w roku 1370 wymienia skutki konfliktu polsko-krzyżackiego za panowania Kazimierza Wielkiego wymienia działania gospodarcze Kazimierza Wielkiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie za panowania Kazimierza Wielkiego charakteryzuje politykę wewnętrzną Kazimierza Wielkiego w dziedzinie administracji i prawa wymienia postanowienia przywileju koszyckiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-czeskie za panowania Kazimierza Wielkiego przedstawia okoliczności objęcia władzy przez Ludwika Węgierskiego wyjaśnia, jakie korzyści odniosła Polska z ekspansji na Ruś Halicką. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, co było największym osiągnięciem i największą porażką Kazimierza Wielkiego charakteryzuje rządy Andegawenów w Polsce wyjaśnia, dlaczego monarchię Kazimierza Wielkiego nazywamy monarchią stanową poprawnie posługuje się terminem: Korona Królestwa Polskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Ludwik Węgierski na Węgrzech uzyskał przydomek Wielki, a w Polsce jego panowanie jest oceniane źle.
36. Pierwsi Jagiellonowie na polskim tronie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny unii w Krewie wymienia postanowienia unii w Krewie wymienia postanowienia I pokoju toruńskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia skutki unii w Krewie przedstawia przyczyny i przebieg wielkiej wojny z zakonem krzyżackim wymienia postanowienia przywileju jedneńsko-krakowskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-krzyżackie za panowania Władysława Jagiełły wymienia postanowienia unii w Horodle wyjaśnia, czy unia w Horodle była w pełni unią personalną przedstawia rolę Pawła Włodkowica w sporze z Krzyżakami. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia przywileju czerwińskiego wyjaśnia przyczyny wydawania przywilejów szlacheckich przez Władysława Jagiełłę przedstawia okoliczności powołania na tron Kazimierza Jagiellończyka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia innych kandydatów do ręki Jadwigi i wymienia powody, z powodu których zostali odrzuceni przez możnych polskich.

37. Polska w późnym średniowieczu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie Prusy Królewskie i Prusy Zakonne • wymienia postanowienia II pokoju toruńskiego • wymienia postanowienia przywileju cerekwicko-nieszawskiego i konstytucji <i>Nihil novi</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i przebieg wojny trzynastoletniej • przedstawia postanowienia przywilejów, które prowadziły do wzrostu znaczenia politycznego szlachty • przedstawia strukturę sejmu walnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje politykę zagraniczną Kazimierza Jagiellończyka • przedstawia postanowienia przywilejów, które prowadziły do wzrostu znaczenia gospodarczego szlachty • charakteryzuje instytucję sejmu walnego i jego rolę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego ustrój, który powstał w Polsce, określamy mianem demokracji szlacheckiej • ocenia, czy politykę zagraniczną Kazimierza Jagiellończyka można określić mianem polityki dynastycznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Elżbieta Rakuszanka jest nazywana matką królów • przedstawia rolę jaką odegrali za panowania pierwszych Jagiellonów: biskup Zbigniew Oleśnicki, Filip Kallimach, Jan Długosz.
VIII. Kultura średniowiecza					
38. Kultura umysłowa wieków średnich	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy kultury rycerskiej • wymienia przykładowe dzieła literatury średniowiecznej • wymienia gatunki literackie średniowiecza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy kultury średniowiecza • przedstawia rolę uniwersytetów • charakteryzuje nurt filozofii średniowiecznej – scholastykę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę św. Tomasza z Akwinu w kulturze średniowiecza • wyjaśnia wpływ klasztorów na rozwój kultury średniowiecznej • wyjaśnia wpływ dworów na rozwój kultury średniowiecznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia organizację uniwersytetów • wyjaśnia rolę pisma w kulturze średniowiecza • ocenia zasięg społeczny oddziaływania średniowiecznej literatury. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje literaturę średniowiecza tworzoną w językach narodowych związaną z kulturą dworską i plebejską.
39. Sztuka i architektura średniowiecza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe zabytki romańskie • wymienia przykładowe zabytki gotyckie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe cechy stylu romańskiego w architekturze • wymienia przykładowe cechy stylu gotyckiego w architekturze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w budowlach romańskich i gotyckich potrafi wskazać cechy stylu romańskiego i gotyckiego • zasięg terytorialny i czas trwania stylu romańskiego i gotyckiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rzeźbę i malarstwo romańskie • charakteryzuje rzeźbę i malarstwo gotyckie • porównuje styl romański i gotycki, wskazując różnice między nimi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia epokę, w której nawiązywano do stylu romańskiego i gotyckiego w architekturze • charakteryzuje styl neoromański i neogotycki na przykładach.
40. Kultura średniowiecznej Polski	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy średniowiecznej kultury polskiej • wymienia przykładowe zabytki sztuki i piśmiennictwa średniowiecznego z Polski • wymienia najstarsze kroniki polskie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa między średniowieczną kulturą polską a europejską • wymienia zabytki piśmiennictwa w języku polskim • zna postaci Janka z Czarnkowa i Jana Długosza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozwój nauki polskiej w średniowieczu i wyjaśnia rolę Akademii Krakowskiej w tym procesie • przedstawia rolę klasztorów i zgromadzeń zakonnych w rozwoju kultury średniowiecznej w Polsce • wskazuje związki kultury polskiego średniowiecza z kulturą europejską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między kulturą polskiego średniowiecza a kulturą europejską • zwraca uwagę na wyjątkowość niektórych zabytków sztuki średniowiecza w Polsce i wyjaśnia, na czym ona polega. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego mówimy o Akademii Krakowskiej i Uniwersytecie Jagiellońskim • przedstawia dorobek uczonych polskich wymienionych w rozdziale.

